

# **Cumegn da Surses**



**Lescha davart igl  
provedimaint d'ava**

# Cuntign

	Pagina
<b>I. Determinaziuns generalas</b>	
Art. 1 - Validitad e scopo	4
Art. 2 - Cumpetenzas e controlla	4
Art. 3 - Incumbensa digl cumegn	4
Art. 4 - Resalva digl dretg superiour	4
<b>II. Provedimaint d'ava</b>	
<b>Generalitads</b>	
Art. 5 - Classificaziun digls implants digl provedimaint d'ava	5
Art. 6 - Obligaziun d'attatg	5
Art. 7 - Attatg	5
<b>Furmaziun ed adiever</b>	
Art. 8 - Prancepi	6
Art. 9 - Collaudaziun	6
Art. 10 - Lengias d'ava	6
Art. 11 - Cundiziuns da pressiun	6
Art. 12 - Installaziun da hidrometers	7
Art. 13 - Dretg da retratga	7
Art. 14 - Cunsigna d'ava	7
Art. 15 - Ava da construcziun	8
Art. 16 - Consum d'ava	8
Art. 17 - Hidrants	8
Art. 18 - Truaschs	8
<b>Menaschi, mantignamaint e renovaziun</b>	
Art. 19 - Menaschi, mantignamaint e renovaziun	9
Art. 20 - Controlla e reparaziun da mancanzas	9
Art. 21 - Controlla da qualitad	9
Art. 22 - Responsabladad	9
<b>III. Finanziaziun</b>	
<b>Implants publics</b>	
<b>Generalitads</b>	
Art. 23 - Speztgas da taxas	10
Art. 24 - Fixaziun, taxaziun ed incasso	10
Art. 25 - Obligaziun da taxas	11
<b>Taxas d'attatg</b>	
Art. 26 - Taxas d'attatg per ava	11
Art. 27 - Taxas d'attatg spezialas	12
Art. 28 - Taxaziun	12
Art. 29 - Scadenza ed incasso	12

<b>Taxas d'ava</b>		
Art. 30 - Taxa fundamentala		13
Art. 31 - Taxa tenor quantidad		13
Art. 32 - Controlla, scadenza ed incasso		13
<b>Implants privats</b>		
Art. 33 - Implants privats		13
<b>IV. Meds legals</b>		
Art. 34 - Protestas		14
Art. 35 - Recurs		14
<b>V. Determinaziuns transitoricas</b>		
Art. 36 - Applicabladad digl nov dretg		14
Art. 37 - Installaziun da hidrometers		14
<b>VI. Determinaziuns executoricas e finalas</b>		
Art. 38 - Determinaziuns penalas		15
Art. 39 - Aboliziun digl dretg existent		15
Art. 40 - Vigour		15
<b>Agiunta:</b>	Tariffa da taxas	16

Indicaziuns da persungas, funcziuns e professiuns ainten chesta lescha sa refereschon a tottas schlattagnas, schinavant tgi sa resulta navot oter digl senn dalla lescha.

## **I. Determinaziuns generalas**

Validitad e scopo	<p><b>Art. 1</b></p> <p>Chesta lescha vala pigl antier territori communal. Sa basond alla lescha da biagier ed agl plan general d'avertura regla ella la furmazion, igl adiever, igl mantignamaint, la renovaziun e la finanziaziun digls implants digl provedimaint d'ava scu er las relaziuns tranter igl cumegn ed igls proprietaris d'implants privats tatgeas agl provedimaint d'ava digl cumegn.</p>
Cumpetenzas e controlla	<p><b>Art. 2</b></p> <p>La suprastanza communal è responsabla per la controlla e l'execuziun dalla lescha davart igl provedimaint d'ava.</p> <p>La suprastanza communal pò delegar l'execuziun dalla lescha u da singulas incumbensas alla direcziun, a posts da sarvetsch interns u a cumischungs communalas.</p>
Incumbensa digl cumegn	<p><b>Art. 3</b></p> <p>Igl cumegn adamplescha las incumbensas surdadas ad el dalla confederaziun e digl cantun an connex cugl provedimaint d'ava. Lotiers pò el colaborar cun oters cumegns.</p> <p>Igl cumegn construescha e magna en agen provedimaint d'ava ed en implant da hidrants. El peglia las maseiras necessarias per la protecziun e siertad dall'ava da beber.</p> <p>L'extensiun da spazi digl provedimaint d'ava communal e dalla reit da hidrants sa drezza agl plan general d'avertura. La realisaziun digls implants succeda tenor igls termins fixos aint igl program d'avertura.</p> <p>Igl cumegn survigilescha igls implants privats tatgeas alla reit publica.</p>
Resalva digl dretg superiour	<p><b>Art. 4</b></p> <p>Schinavant tgi chesta lescha cuntigna nignas disposiziuns spezialas, valan an general las prescripziuns dallas leschas da biagier digls cumegns uriunds, resp. la lescha da biagier digl cumegn da Surses siva dall'antrada an vigour da tala.</p> <p>Resalvadas restan pinavant las prescripziuns vertentas digl dretg federal e cantunal.</p>

## **I. Provedimaint d'ava**

### **Generalitads**

Classificziun digls implants digl provedimaint d'ava

#### **Art. 5**

Igls implants digl provedimaint d'ava vignan classifitgias tenor lur proprietaris an implants communal e privats.

Implants communal èn implants digl provedimaint d'ava construias e manos digl cumegn scu tschaffadas d'ava, tgombras d'ava, reservuars, staziuns per la reducziun dalla pressiun, indrezs da pumpar, lengias pigl provedimaint d'ava e pigls hidrants, indrezs per ava da stidar, hidrants, truaschs publicas.

Implants privats èn igls implants digl provedimaint d'ava construias e manos da privats scu lengias da colliaziun cun la tgesa, inclus indrezs da farmada appartenentas (seras), ventils per la reducziun dalla pressiun, lengias aint igl intern digls bietgs, truaschs privatas.

Igl cumegn magna en plan da cataster digls implants digl provedimaint d'ava public e privats, situos segl sies territori.

Obligaziun d'attatg

#### **Art. 6**

Ainten la domena digl provedimaint d'ava communal on da neir tatgeas ve dallas lengias publicas tot igls bietgs novs cun consum d'ava. An cass extraordinaris pò igl cumegn lubeir provedimaints d'ava privats.

Bietgs ed implants existents on da neir tatgeas, schinavant tgi lur attatg è raschunel e surpurtabel. La suprastanza communal fixescha igl termin digl attatg.

Per bietgs novs ègl d'eriger en attatg provisoric per l'ava da construcziun tenor directivas dalla suprastanza communal. Igl attatg definitiv succeda durant la realisaziun digl bietg, an mintga cass avant la retratga.

La lubientscha d'attatg vign concedeida ainten la procedura dalla lubientscha da biagier.

Attatg

#### **Art. 7**

La suprastanza communal definescha igl li e la speztga digl attatg.

Per regla ègl d'eriger en agen attatg per mintga bagn immobigliar. La suprastanza communal pò decretar excepziuns u lubeir talas sen dumonda. Tar partiziun da bagn immobigliars, pò neir prescretg en agen attatg per mintga part.

La suprastanza communal decida schi la colliaziun digls implants privats cun chels public è da neir exequeida digl cumegn u digls petents.

## **Furmaziun ed adiever**

Prancepi	<p><b>Art. 8</b></p> <p>Attatgs ed installaziuns dastgan neir exequias angal da persungas digl rom qualifitgeidas.</p> <p>Tot igls implants digl provedimaint d'ava on da neir construias e manos tenor las normas da construcziun e dalla tecnica digl provedimaint d'ava rancunascheidas.</p> <p>Schinavant tgi mantgan prescripziuns tecnicas spezialas ainten chesta lescha, decida la suprastanza communal aint igl rom dalla procedura dalla lubientscha da biagier davart las disposiziuns basignevas. Ella s'orientescha lotiers allas normas e recumandaziuns vertentas dallas associaziuns digl rom.</p>
Collaudaziun	<p><b>Art. 9</b></p> <p>La finiziun dallas lavours ve digls implants digl provedimaint d'ava, ò da neir annunztgeida agl uffezi da biagier avant da cuvreur igl foss. La suprastanza communal u ena dad ella incumbensada persunga digl rom controllescha igls implants, an spezial l'execuziun digls attatgs dallas lengias ve digl provedimaint d'ava public, ed ordinescha ena reparaziun d'eventualas mancanzas.</p> <p>Alla basa dalla lescha cantunala da geoinformaziun e dall'ordinaziun cantunala davart igl cataster da conducts on da neir registros tot igls conducts ed implants appartenents sur tera e sot tera. Schinavant tgi la situaziun digls implants digl provedimaint d'ava realisos, an spezial igl decurs digls conducts, na vignan betg misiros aint tar la collaudaziun, ò igl patrung da construcziun, sainza neir intimo, d'inoltrar agl uffezi da biagier an terma da treis meis siva dalla collaudaziun tot igls plans dall'ovra exequeida cun la posiziun precisa da tot igls implants digl provedimaint d'ava.</p>
Lengias d'ava	<p><b>Art. 10</b></p> <p>Per tot igls conducts d'ava dastga neir duvro angal material d'amprema qualitat, resistant alla pressiuin d'ava da minimum 16 bars.</p> <p>Tar igl attatg ve dalla lengia da cumegn ò da neir installo ena sera, tgi ò da neir signeida cun ena tavla da sera. La sera furma ena part dalla lengia d'attatg e stat an possess privat.</p> <p>Lengias d'ava ston neir messas sot tera da maniera tgi ellas na schelan betg aint e neir manadas aint igl bietg.</p> <p>Tar implants cumbinos d'ava da beber e d'ava d'adiever on da neir pigleidas maseiras, per impedeir la reflussiun dall'ava d'adiever.</p>
Cundiziuns da pressiuin	<p><b>Art. 11</b></p> <p>Schi la pressiuin ainten la reit dalla lengia è mengia gronda, on da neir installos ventils da reducziun tar l'antrada dalla lengia aint igl bietg. Tot igls costs colliias cotras scu er donns, caschunos perveia digl surpassamaint da chesta prescripziun, von a chint digl privat.</p> <p>Cun igl consentimaint dalla suprastanza communal pon neir pigleidas las maseiras basignevas per augmentar la pressiuin d'ava</p>

ainten la reit, schi la pressiu d'ava na tanscha betg. Tot igls costs collias cotras von a chint digl privat.

Sperditas d'ava on da neir annunztgeidas immediatamaintg agl uffezi da biagier.

Installaziun da hidrometers

**Art. 12**

Ainten tot igls bietgs ed implants tatgeas agl provedimaint d'ava on da neir installos hidrometers tar l'antrada dalla lengia, an en li bagn accessibel. Avant e siva igl hidrometer on da neir installadas seras. Igl è scumando da retrer ava digl implant avant igl hidrometer.

An cass mutivos pò la suprastanza communal deliberar proprietaris da bietgs tatgeas agl provedimaint d'ava, tgi sa cattan ordvart la zona da biagier (p.ex. aclas), dall'obligaziun d'installar hidrometers. An tals cass vign fixada ena tariffa pauschala pigl consum d'ava. Chella fixescha la suprastanza communal da maniera individuala.

Tar bietgs cun provedimaint d'ava privat, tgi èn tatgeas alla canalisaziun, pò la suprastanza communal decretar l'installaziun d'en hidrometer per erueir las taxas per ava persa.

Igls hidrometers vignan furnias digl cumegn e restan an proprietad da tal. Revisiuns da hidrometers von a gravezza digl cumegn, la montascha nova vo a gravezza digl proprietari. Igls access agls hidrometers ston restar libers.

Donns ve da hidrometers, caschunos da privats per negligentscha, von a gravezza da tals. Schi la misiraziun digl consum d'ava vign contestada, stò igl hidrometer neir sottamess ad en'examinaziun uffiziala. Schi la differenza è ordvart igl cunfegn da toleranza normo, tenor las indicaziuns dalla Societad svizra dall'industreia da gas e dallas avas (SsIG/SVGW), von igls costs dall'examinaziun a gravezza digl cumegn, cass cuntrari a gravezza digl privat.

Dretg da retratga

**Art. 13**

Igl cumegn furnescha da prancepi ava aint igl rom digl consum normal per bagns immobigliars aint igl territori d'attatg.

Per la furniziun d'ava per scopos commercials ed industrials scu er per ulteriours implants cun en grond consum d'ava dovrigl ena lubientscha speziala dalla suprastanza communal.

Per la furniziun extraordinaria dad ava, pon neir fatgas cunvagnientschas spezialas.

Cunsigna d'ava

**Art. 14**

La furniziun d'ava sa drezza tenor la capaciad da prestaziun digl provedimaint d'ava. Ena pressiu constanta na so betg neir garanteida. Restricziuns dalla furniziun d'ava per mancanza dad ava, disturbis da menaschi, cass d'incendis e per oters muteivs suffizaints, on da neir acceptos sainza dretg ad indemniziun.

Consuments cun apparats ed armaturas sensibilas (apparats d'ava tgoda, maschinas da sfardantar, ventils etc.) scu er possessours d'animals dall'ava on da procurar sezs per maseiras da siertad adattadas cunter las consequenzas da restricziuns da furniziun.

Interrupziuns u restricziuns dalla furniziun d'ava cunaschaintas ordavant, ston neir communitgeidas a taimp agls pertutgias.

Schi u schi dei tg'igl cumegn na so betg garanteir en provedimaint d'ava per bietgs novs, ò la lubientscha da biagier da neir refusada.

**Art. 15**

Ava da  
construcziun

Ava da construcziun per bietgs novs ò da neir retratga digl attatg d'ava digl sulom da biagier. Per cass spezials, pò la suprastanza communal lubeir attatgs provisorics.

Igl consum d'ava da construcziun vign mess a chint tenor en prietsch pauschal graduu, tgi sa basa sen la cubatura. Igl prietsch pauschal vign definia mintgamai dalla suprastanza communal.

**Art. 16**

Consum d'ava

Igls consuments d'ava on da far adiever dall'ava an moda spargnevla.

Lascher correr ava sainza basigns u da maniera abusiva (p.ex. lascher correr ava per betg tgi schela aint) è scumando.

An cass da mancanza d'ava u an cass d'incendi, ò igl consum d'ava da neir redutgia segl minimum. Schi fò basigns, decretescha la suprastanza restricziuns temporaras.

**Art. 17**

Hidrants

Igls implants da hidrant servan per las installaziuns da stidar fi e na dastgan betg neir duvros sainza lubientscha per oters scopos. Sen dumonda an scretg pò la suprastanza communal lubeir excepziuns.

Prelevaziuns d'ava or dalla reserva d'ava da stidar per exerchezis da pumpiers, ston neir adattadas mintgamai agl nivel dall'ava.

Ava da hidrants privats, truaschs ed otras reservas d'ava tgi vign duvrada per angaschamaints ed exerchezis da pumpiers, ò da neir cunsigneida gratuitamaintg.

**Art. 18**

Truaschs

L'ava da truaschs na dastga betg neir tschuffargneda cun lavar objects tschofs. Lavar vehichels ve dallas truaschs è scumando.

Per cass da mancanza d'ava, on las truaschs da neir saradas giu. Schinavant tgi gl'è necessari, peglia la suprastanza communal las disposiziuns basignevlas.



## **Menaschi, mantignamaint e renovaziun**

Menaschi, mantignamaint e renovaziun

### **Art. 19**

Tot igls implants digl provedimaint d'ava on neir manipulos, revidias, mantignias e renovos a taimp da maniera adequata.

Igls possessours èn responsabels per igl menaschi e mantignamaint irreproschabel digls implants.

Controlla e reparaziun da mancanzas

### **Art. 20**

Igl cumegn controllescha periodicamaintg igl stadi digls agens implants scu er digls implants privats tatgeas agl provedimaint d'ava communal. Allas persungas incumbensadas per la controlla ègl da garanteir igl access agls implants.

Mancanzas constatadas ve d'implants publics, lascha igl cumegn reparar immediatamaintg.

Mancanzas constatadas ve d'implants privats, on da neir reparadas immediatamaintg digls privats da sasezs anor u sen ordinaziun digl cumegn e sen agen chint.

Schi ordinaziuns na vignan betg observadas u schi sa mossa an cass urgents tgi en'intervenziun immediata digl cumegn è indispensabla, lascha igl cumegn reparar igls donns u disturbis a chint dallas persungas resp. interpresas responsablas. Chellas on da neir orientadas immediatamaintg an scretg davart las maseiras pigleidas.

Controlla da qualidad

### **Art. 21**

Igl cumegn lascha examinar periodicamaintg la qualidad dall'ava.

Igl cumegn peglia an general ed an spezial an cass d'en priewel smanatschont dall'ava da Bever tottas maseiras basignevlas per la protecziun digls consuments.

Responsabladad

### **Art. 22**

Igls proprietaris d'implants digl provedimaint d'ava privats, èn responsabels anvers igl cumegn per donns caschunos ve d'implants publics perveia da construcziun incorrecta, da funcziun insuffiziainta u menaschi e mantignamaint manglous digls implants privats.

Igl cumegn da sia vart è responsabel per donns tgi sa dattan ve d'implants privats perveia da menaschi fallo, mantignamaint fallo u renovaziun fallada digls implants communal.

Resalvada resta pinavant la responsabladad digl cumegn per l'ava da Bever furneida.

### **III. Finanziaziun**

#### **Implants publics**

##### **Generalitads**

###### **Art. 23**

Speztgas da taxas

Per cuvreur las expensas per la construcziun, igl menaschi, igl mantignamaint e la renovaziun (sanaziun, ramplazzamaint) digls implants digl provedimaint d'ava publics incassescha igl cumegn taxas tgi corvan igls costs e tgi risguardan igl prancepi digl caschunader. Schinavant tgi sa dattan circumstanzas spezialas, porta igl cumegn igls costs restants or da meds generals.

Las taxas, (taxas d'attatg e taxas d'ava) vignan incassadas per curveir igls costs dall'avertura fundamentala e generala scu er per l'avertura detagleda, schinavant tg'igls implants dall'avertura detagleda na vignan betg finantzias cun contribuziuns.

Per mantigneir e renovar igls implants digl provedimaint d'ava existents on da neir fatgas las reservas necessarias. Schinavant tgi chellas na tanschan betg, vignan incassadas taxas d'attatg spezialas.

Igl chint digl provedimaint d'ava vign mano scu finanziaziun speziala.

###### **Art. 24**

Fixaziun, taxaziun ed incasso

Las taxas d'attatg (taxas d'attatg per ava, taxas d'attatg spezialas) e las taxas d'ava (taxas fundamentalas, taxas tenor quantidad) vignan taxadas ed incassadas tenor las prescripziuns da chesta lescha.

Igl rom da taxas vign fixo ainten l'aggiunta a chesta lescha.

Las tariffas da taxas per las taxas fundamentalas e las taxas tenor quantidad on da neir adattadas periodicamaintg dalla suprastanza communal, ainfer igl rom da taxas fixo ainten l'aggiunta a chesta lescha, agl basigns da finanzas dalla finanziaziun speziala «provedimaint d'ava».

La taxa fundamentala incl. igl tschains pigl hidrometer on da cuvreur 60%, la taxa tenor quantidad 40% digls costs da menaschi digl provedimaint d'ava.

Obligaziun da  
taxas

### **Art. 25**

Debitours dallas taxas èn igls proprietaris da bagns immobigliars inscretgs aint igl register funsil igl mument dalla scadenza. Chegl èn:

- a. tar proprietad exclusiva: igl proprietari;
- b. tar proprietad comunabla: igls proprietaris da moda solidarica;
- c. tar conproprietad: igls conproprietaris da moda solidarica;
- d. tar proprietad an condomini: cuminanza da proprietaris an condomini;
- e. tar relaziuns da dretg da biagier: igl retschaveider digl dretg da biagier.

Sen dumonda an scretg digl proprietari pò igl chint da taxas neir tarmess er agl migiour, locatari u agl galdeider digl object.

Schi en bagn immobigliar meida mang siva la scadenza dallas taxas, vo l'obligaziun da paiamaint da tot las taxas betg paedas ve segl nov possessour.

Chints e taxaziuns vignan tarmess allas persungas inscretgas aint igl register funsil igl mument dalla facturaziun (varda alinea 1) cun l'excepziun suandonta: figurescha tar en object da construcziun betg igl possessour digl bagn immobigliar scu patrung da construcziun, succeda la cunsigna agls patrungs da construcziun.

### **Taxas d'attatg**

Taxas d'attatg  
per ava

### **Art. 26**

Per bagns immobigliars tgi vignan tatgeas per l'amprema geda agls implants d'ava publics, ògl da neir paea ena taxa unica pigl attatg d'ava. Chella sa drezza tenor la valeta da nov indexada digl bietg tatgea tenor stema uffiziala e las tariffas fixadas periodicamaintg dalla suprastanza ainfer igl rom da taxas tenor l'aggiunta a chesta lescha.

Schi vign fatg posteriourmaintg modificaziuns ve da bietgs gio tatgeas (midadas da construcziun, bietgs substitutivs aint igl madem rom digl profil interiour) tgi augmaintan la valeta da nov per passa 20%, ògl da neir fatg en paiamaint supplementar. Chel vign calculo or dalla differenza tranter la valeta da nov indexada digl bietg tenor stema uffiziala avant la midada da construcziun plus 20% e la valeta da nov siva dalla midada da construcziun exequeida.

Bietgs substitutivs (sbuadas e reconstrucziuns) vignan tractos scu midadas da construcziun.

Bietgs annexs e dulzamaints vignan tractos scu construcziuns novas.

Taxas d'attatg  
spezialas

#### **Art. 27**

Schi las antradas da taxas e las reservas per la finanziaziun da novs implants digl provedimaint d'ava u per renovaziuns necessarias na tanschan betg, vignan incassadas taxas d'attatg spezialas per tot igls bagn immobigliars tgi profiteschan digls implants, scu er per bietgs betg tatgeas, per igls quals i vign garantia la protecziun da fi.

Schi implants publics pigl provedimaint d'ava ston neir biagias or perveia da basigns spezialas da singuls bagn immobigliars, vign incasso ena taxa d'attatg speziala da lour proprietaris per cuvreur igls costs digl angrondamaint.

Las tariffas per las taxas d'attatg spezialas vignan fixadas dalla radunanza communal. Ultra da chegl valan per las taxas d'attatg spezialas las prescripziuns conform agl senn dallas taxas d'attatg per ava.

Taxaziun

#### **Art. 28**

Las taxas d'attatg per l'ava da bietgs novs, scu er paiamaints posteriours tar midadas da scopo sottamessas allas taxas u tar midadas da construcziun posteriouras, vignan taxadas provisoricamaintg cun la lubientscha da biagier. La taxaziun definitiva succeda schispert tgi la stema uffiziala è avantmang.

Las taxas d'attatg pigl ampren attatg d'ava da bietgs existents, vignan fixadas a caschung dalla concessiun dalla lubientscha d'attatg.

Decisiva per taxaziuns provisoricas è la valeta prubabla resp. la plevaleta digl project da construcziun lubia. Chella vign fixada a fundamaint digls costs da biagier approximativs tenor la dumonda da biagier. Schi igls costs da biagier inditgias na correspondan apparentamaintg betg, vign la valeta prubabla resp. la plevaleta fixada dalla suprastanza communal a fundamaint dalla dumonda da sieranza pigl taimp da construcziun u d'ena atgna stema.

Decisiva per la taxaziun definitiva dallas taxas d'attatg per l'ava, è la valeta da nov tenor igl index current digl project da construcziun sottamess allas taxas tenor la stema uffiziala igl mument digl attatg.

#### **Art. 29**

Scadenza ed  
incasso

Las taxas d'attatg d'ava incl. paiamaints posteriours per amplificaziuns digl bagn immobigliar, scadan avant tgi scumanzar a biagier.

Taxas d'attatg spezialas scadan cun la finiziun digls implants digl provedimaint d'ava finantzias cotras. Las persungas oblieidas da paer las taxas pon neir oblieidas digl cumegn da prestar paiamaints aconto gio durant l'execuziun dalla construcziun.

## Taxas d'ava

Taxa  
fundamentala

### Art. 30

Per tot igls bagns immobigliars tgi èn tatgeas ve digls implants publics digl provedimaint d'ava, ègl da paer ena taxa fundamentala tgi sa repeta mintg'on.

Scu basa da calcular la taxa fundamentala servan la valeta da nov digl bietg tatgea e las tariffas fixadas periodicamaintg dalla suprastanza communal aifer igl rom da taxas tenor l'aggiunta a chesta lescha.

Decisiva per la taxaziun definitiva per l'ava, è la valeta da nov conform alla davosa stema uffiziala igl mument dalla scadenza. Schi chella na corresponda evidentamaintg betg alla realitad effectiva, ordinescha la suprastanza communal ena nova stema.

Taxa tenor  
quantitad

### Art. 31

La taxa tenor quantitad tgi stò neir paeda per tot igls bagns immobigliars tatgeas, vign taxada siva igl consum d'ava frestga tenor hidrometer e las tariffas an fr./m<sup>3</sup> fixadas periodicamaintg dalla suprastanza communal aifer igl rom da taxas tenor l'aggiunta a chesta lescha.

La taxaziun dalla taxa tenor quantitad succeda a fundamaint dalla controlla digls hidrometers. Schi en hidrometer inditgescha evidentamaintg betg andretg igl consum d'ava u schi el stat salda, vign l'ava retratga siva dalla davosa controlla calculada tenor igl consum an media durant la madema perioda digls davos 3 onns, risguardond midadas aint igl consum d'ava.

Igls tschains digls hidrometers vignan mess a chint separadamaintg tenor tariffa da taxas conform all'aggiunta a chesta lescha.

Controlla digls  
hidrometers,  
scadenza ed  
incasso

### Art. 32

Igl liger giu igls hidrometers succeda mintgamai per la fegn da december.

Las taxas d'ava ed igls tschains digl hidrometer scadan mintgamai sen la fegn digl onn calendar current. Igl cumegn pò pretender paiamaints aconto. Schi succeda ena midada da mang durant igl onn, scada la taxa debitada pro rata ansemen cun la midada da mang.

Taxas messas a chint on da neir paedas an terma da 30 deis siva dalla cunsigna digl chint. Per paiamaints retardos vign chinto en tschains da retard tenor las tariffas vertentas digl cantun.

## Implants privats

Implants privats

### Art. 33

Igls costs digls implants privats digl provedimaint d'ava scu er digl attatg alla reit publica portan igls petents. Attatgs preparos digl cumegn vignan mess a chint cun la concessiun dalla lubientscha d'attatg.



Schi attatgs e lengias d'attatg servan a ples bagn immobigliars, on tot igls costs collias cotras da neir repartias digls privats sezs. Resalvada resta la repartiziun digls costs antras la suprastanza communal tar proceduras da planisaziun da quartier ed areal scu er da lengias d'attatg privatas, tgi on da neir erigeidas respectivamaintg nizigeidas comunablamaintg sen ordinaziun digl cumeegn.

#### **IV. Meds legals**

Protestas

##### **Art. 34**

Protestas cunter la taxaziun dallas taxas fundamentalas e taxas tenor quantidad scu er cunter la taxaziun definitiva dallas taxas d'attatg on da neir inoltradas an terma da 30 deis siva la cunsigna, an scretg e mutivadas alla suprastanza communal.

La suprastanza communal examinescha la protesta e relascha ena decisiun da protesta mutivada.

Recurs

##### **Art. 35**

Decisiuns dalla suprastanza communal pon neir contestadas cun recurs an terma da 30 deis siva la cunsigna tar la dertgira administrativa.

#### **V. Determinaziuns transitoricas**

Applicabladad digl nov dretg

##### **Art. 36**

Las determinaziuns da chesta lescha èn applicablas per tottas dumondas d'attatg e projects da construcziun, tgi n'èn betg anc lubias igl mument dall'antrada an vigour da chesta lescha.

Las taxas d'ava vignan incassadas per l'amprema gEDA pigl onn 2019 tenor la lescha preschainta. Per la perioda digl 1. da schaner anfignen igls 31 da december 2019 (onn transitoric anfignen tar l'installaziun digls hidrometers tenor art. 37) vignan dantant incassadas angal las taxas fundamentalas. A parteir digl 1. da schaner 2020 vignan alloura incassadas tant las taxas fundamentalas scu er las taxas tenor quantidad.

Schinavant tgi l'installaziun da hidrometers tenor art. 37 da chesta lescha n'è an cass mutivos betg pusebla tenor igl termin anfignen igls 31 da december 2019, fixescha la suprastanza per chels objects la taxa tenor quantidad conform agl dueir siva giudezi, e cun risguardar igls prancepis dad art. 30 ss. da chesta lescha.

Per fixar las taxas d'attatg d'ava tenor art. 26 ss. èn decisivas mintgamai las tariffas, tgi valan igl mument digl attatg alla reit da lengias publica.

Installaziun da hidrometers

##### **Art. 37**

L'installaziun digls hidrometers tenor art. 12 alinea 1 da chesta lescha, ò da neir fatga anfignen igls 31 da december 2019.

## VI. Determinaziuns executoricas e finalas

Determinaziuns  
penalas

### Art. 38

Cuntravenziuns a chesta lescha scu er allas disposiziuns tgi sa basan a chella, vignan puneidas dalla suprastanza communalala cun multas d'anfignen 5'000.00 francs.

Aboliziun digl  
dretg existent

### Art. 39

Cun l'antrada an vigour da chesta lescha vignan aboleidas tot las leschas e determinaziuns davart igl provedimaint d'ava digls anteriours cumegns da Beiva, Cunter, Marmorera, Mulegns, Riom-Parsonz, Salouf, Savognin, Sur e Tinizong-Rona.

Vigour

### Art. 40

La lescha davart igl provedimaint d'ava preschainta aintra an vigour siva l'approvaziun dalla radunanza communalala sen igl 1. da schaner 2019.

Approvo dalla radunanza communalala digls 27 d'avost 2018.

### Per la suprastanza communalala da Surses

Igl mastral:



Leo Thomann



Igl scrivant da cumegn:



Beat Jenal





Sa basond ad art. 23 ss. vignan incassadas las suanotas taxas:

### Tariffas da taxas

Ainfer igl rom dallas tariffas menziunadas sot fixescha la suprastanza las tariffas tgi èn mintgamai vevlas ainten en urden da tariffas separo.

Tot las tariffas da taxas sa tgapeschan excl. TPV.

#### 1. Tariffas d'attatg d'ava (art. 26)

Tariffa da taxas: valeta da nov tenor la stema uffiziala

- Per tot igls objects **1.5% anfignen 2.5%**

#### 2. Taxas d'ava (art. 30 ed art. 31)

##### 2.1. Taxa fundamentala

Tariffa da taxas: Valeta da nov tenor la stema uffiziala

##### ▪ Tot igls bagns immobigliars tatgeas tenor la classa d'objects:

- **Classa d'objects 1** **0.05 ‰ anfignen 0.20 ‰**  
Edifezis d'economia agrara
- **Classa d'objects 2** **0.05 ‰ anfignen 0.20 ‰**  
Edifezis da cultura scu baselgias, tgaplottas, castis etc.
- **Classa d'objects 3** **0.10 ‰ anfignen 0.30 ‰**  
Edifezis tgi servan agl commers ed alla mastiranza scu hotels, restaurants, hallas da mastiranza, menaschis da produczion, affars etc.
- **Classa d'objects 4** **0.15 ‰ anfignen 0.35 ‰**  
Tot igls edifezis tgi n'èn betg attribuias a las classas d'objects 1, 2 u 3

##### 2.2. Taxa tenor quantidad

##### ▪ Tot igls bietgs tatgeas tenor la classa d'object per m<sup>3</sup> ava retratga

- **Classa d'objects 1** **fr. 0.30 anfignen fr. 1.00/m<sup>3</sup>**
- **Classa d'objects 2** **nigna taxa**
- **Classa d'objects 3 e 4** **fr. 0.50 anfignen fr. 1.20/m<sup>3</sup>**

##### 2.3. Tschains per igls hidrometers

- DN 20; 4 m<sup>3</sup>/h - DN 25; 6,3 m<sup>3</sup>/h **fr. 20.00/onn**
- DN 32; 10 m<sup>3</sup>/h **fr. 25.00/onn**
- DN 40; 16 m<sup>3</sup>/h **fr. 37.00/onn**
- DN 50; 25 m<sup>3</sup>/h **fr. 60.00/onn**

##### 2.4. Ava da construcziun

- Per igls amprens 1'000 m<sup>3</sup> cubatura **fr. 0.20 /m<sup>3</sup>**
- A parteir da 1'001 m<sup>3</sup> cubatura **fr. 0.10 /m<sup>3</sup>**

##### 2.5. Pauschala per ava da hidrant **fr. 50.00 anfignen fr. 200.00**